

*Mamma Mu
och Krákan*

LEK-TEMAN FÖR FÖRSKOLAN

VAKEN PÅ NATTEN

Om mörker och natt. Att inte kunna sova.
Om spöken och kattögon, ficklampor, batterier
och reflexer.

Av Jujja Wieslander
Bilder av Sven Nordqvist

VAKEN PÅ NATTEN

HÖGLÄSNING

Ut i natten (ur *Lillebror och Nalle*)

Mamma Mu i mörkret (ur *Mamma Mu och Kråkan*)

Mamma Mu ser på solnedgången (ur *Mamma Mu klättrar i träd*)

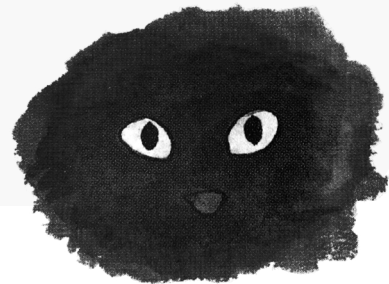
Billan sover över (ur *Lillebror och Billan*)

SÅNGER

Vaken på natten

Ett batteri

Svarta grottan

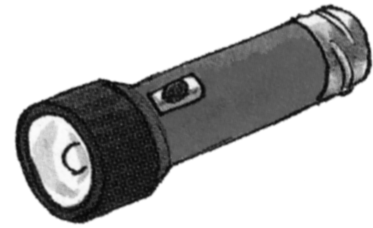
 En gång när jag var vaken på natten
så fick jag se att allting var svart
Jag såg att alla träden var svarta
Jag såg att gräsmattan var svart
Då sa jag till vår katt:
Gå inte ut i natt
för titta ut så får du själv se att
om man går ut så blir man svart

Prata om mörker och läskigheter kan man göra hur länge som helst. Alla har erfarenheter. Kura skymning och berätta saga kan vara ett sätt att göra mörkret hemtrevligt och inte hemskt.

Lillebror och Nalle gick ut i natten och kollade fladdermöss genom att hänga upp ett lakan och lysa på det med en ficklampa. Om man inte har tillgång till fladdermöss så kan det ändå vara kul att gå ut i mörkret med ficklampa. Det är både mysigt och läskigt.

Om man inte har mörker ute kan man alltid göra mörker inne i nån skrubbe eller garderob. Där kan mörkret bli mysigt. Och har man ficklampa kan man själv bestämma hur mörkt det ska vara. I mörkret kan man inte se – men man kan höra. Gissa vad jag gör nu? Ljudlekar i mörker är kul. Ficklampor och reflexer bör ingå i förskolans lekmaterial. Det är viktigt ur trafiksäkerhetssynpunkt men kan också vara väldigt kul att leka med (utan att man tycker att barnen slösar med batterier). Katter kan se i mörkret. Och deras pupiller öppnar sig och stänger sig tydligt. Men också våra ögon gör det. Man kan kolla in i varandras ögon, se hur pupillen drar ihop sig när man lyser på den.

Nästan alla barn har nån längre eller kortare period av mörkerrädsla. Det är en grundläggande rädsla. - Om jag inte ser nåt i mörkret syns jag själv då? Försvinner jag då? Eller blir jag också svart? Det trygga får nya oroande konturer i mörkret. Barnet lever nära sin fantasivärld och det gäller också i mörkret. En del barn är också rädda för att somna, att släppa taget om den kontroll det har skaffat sig i tillvaron. -Vad händer när jag har somnat? Att höra de vuxna prata lugnt och att allt är tryggt där utanför barnets rum är den bästa garanten för att insomnandet ska bli rofyllt.

Våld och skräck finns på alltför nära håll i teveapparaterna i varje barns hem. Verkligt våld som barnen hör talas om, eller i värsta fall själva bevittnar eller utsätts för, ger all anledning till rädsla för mörker och natt. Spöken, monster och gastar hör hemma i fantasivärlden och har alltid utgjort en fascination för både stora och små. Barnen hanterar det som vanligt – genom leken.

Vi behöver inte vara rädda för att barnen leker läskiga lekar. Känn bara igen när det är på låtsas, det är då det är viktigt och på allvar. Skräck och rädsla behöver bearbetas hela tiden!

Vi behöver hjälpa barnen att vara trygga mitt i det läskiga. Vi behöver prata med dem om vad som finns på riktigt och vad som finns på låtsas. Det är ingen lätt uppgift men den är viktig. Fastän vi är vuxna och kloka kan vi själva ibland inte skilja på om vi är rädda för nåt på riktigt eller på låtsas. Mörkerrädsla finns inte bara hos småbarn. Men den är desto svårare att hantera för dem som har fritt lopp mellan verklighet och fantasi.

Lek-teman för förskolan

Av Jujja Wieslander

Bilder av Sven Nordqvist

©Jujja Wieslander & Sven Nordqvist

mamamu.se